

Het werk van de Franse Noémie Goudal (1984) krijgt internationaal steeds meer aandacht met onder meer solotentoonstellingen in Londen en Milaan. Het Nederlandse *Foam Magazine* ziet Goudal als een van de meest veelbelovende fotografen van dit moment. Haar beelden zijn extra interessant voor geografen.

Noémie Goudal

Dubbelleven van

Over het hele oeuvre van Goudal hangt een zweem van tijdloosheid en geografische vervreemding. Recensenten zien in haar foto's een uitwerking van het werk van de Franse filosoof Michel Foucault en zijn notie van 'heterotopia', beschreven in het essay *Des Espaces Autres* uit 1967. Heterotopia's zijn plaatsen 'die de merkwaardige eigenschap hebben dat ze in relatie staan met alle andere plekken, maar op zo'n manier dat ze die neutraliseren of omkeren, spiegelen of reflecteren'. Foucault herkende dit bijvoorbeeld in begraafplaatsen en psychiatrische inrichtingen. Terugkerende elementen voor

Goudal zijn grotten, nesten en eilanden. Ze zijn symbolen van geborgenheid en veiligheid, en contrasteren met de moderne samenleving die gedomineerd wordt door fysieke en digitale interacties.

Goudal's foto's tonen het resultaat van een zorgvuldig bouwproces. De belangrijkste elementen zijn ofwel geïnstalleerd door Goudal of relikwieën uit ons verleden, en altijd ingelijst door plekken van retraite. Ze vertegenwoordigen de heterotopia's van de 21e eeuw. In januari van dit jaar sprak ik haar toen ze op bezoek was bij haar ouders en vriend in Parijs.

Links:

Combat
(*Haven Her Body Was*)

Rechts:

Jetée
(*Les Amants*)

een landschap

Parijs, Londen: jouw verhaal is een beetje *A tale of two cities*. Hoe bepalend zijn deze steden voor je werk?

'Ik zie zelf geen relatie tussen mijn werk en de stad Parijs. Ook niet met mijn jeugd. Mijn vader is een Franse architect. Hij werkt voor het Ministère de la Culture et Communication en is inspecteur van Frans erfgoed. Mijn moeder heeft twintig jaar leiding gegeven aan een theater hier in Parijs. In ben opgegroeid in een heel smal straatje dat net zo goed in een klein dorp had kunnen liggen. Mijn carrière is pas begonnen toen ik tien jaar geleden in Londen ging studeren en wonen.'

Londen is een geweldige inspirerende stad, met zo veel indrukken. Die dynamiek heeft wel een keerzijde. Contacten zijn vluchtig en relaties tijdelijk. Veel mensen komen en gaan. Het zou zomaar kunnen dat ik binnenkort ook terugkeer naar Parijs. Daar is toch mijn thuis. In de toekomst wil ik een rustiger en stabielere bestaan.'

Ik wil twijfel zaaien: bestaan die plekken echt of niet?

Je moeder runde een theater. Je foto's lijken vaak een decor. Is dat toeval?

'Niet helemaal. Ik ben geïnteresseerd in grotten, bunkers en eilanden. En boomhutten en nesten. Ze houden verband met afzondering en terugtrekking. Met kinderen die zich onttrekken aan het zicht van de ouder. Er zijn veel relaties tussen mijn thema's. Bijvoorbeeld de vorming van grotten en eilanden gebeurt gelijktijdig. Het water eet van het land. Momenteel ben ik geobsedeerd door geomorfologie en beton. Veel van die betonnen gebouwen blijken imitaties te zijn van grotten (zoals de protestantse kerk in Cazis

vlakbij Thusis, van architect Werner Schmidt, red.). Op dit moment plan ik een tour door Duitsland waar ik op zoek ga naar betonnen constructies. Ik probeer zo veel mogelijk te reizen, en laat de beelden op me inwerken. Uiteindelijk wil ik een uitsnede maken van de betonnen constructies om ze te kunnen projecteren op een landschap. Ik ben erg benieuwd naar dat eindbeeld.'

Je eerste series roepen een sterke associatie op met *non-places*, plekken die we niet kunnen thuisbrengen, die buiten ons referentiekader vallen. Hoe doe je dat?

'De plekken op de foto's ontstaan op verschillende manieren. Soms kom ik ze toevallig tegen in een boek of tijdschrift of word ik getipt door een vriend of vriendin. Maar als een beeld zich eerst in mijn hoofd vormt, ga ik ernaar op zoek. Voor *Cascade* had ik bijvoorbeeld

Boven:
Cascade
(*Les Amants*)

Links:
Maunsell Forts
(*Stereoscopic Plates*)

Rechts:
Iceberg
(*Haven Her Body Was*)

een bos nodig. Het uitgangspunt is telkens dat de plaatsen geen topografische herkenning mogen oproepen. Ze staan los van de kaders die mensen hebben. Net als de heterotopia's van Foucault. Dat is natuurlijk best moeilijk, want zeker gebouwen verraden vaak een bepaalde bouwstijl en hebben een duidelijke relatie met een tijdvak. Mijn belangrijkste drijfveer is mensen uit te

nodigen. Ik wil dat ze deel worden van mijn beelden. De foto's mogen niet discrimineren.'

Ik kan me voorstellen dat dat niet bij alle foto's even goed lukt.

'Je moet de foto's en series zien als een totaalplaatje. Ze hebben allemaal een relatie met elkaar. Ik probeer ambiguïteit te creëren. En twijfel

te zaaien of de plekken echt bestaan of niet. Sommige foto's zijn echte plekken, zoals de Maunsell Forts in *Stereoscopic Plates*, sommige zijn opgebouwd uit installaties met papier, zoals *Jetée*, en weer andere zijn een combinatie, zoals *Cascade*. Soms doe ik een jaar over een foto, zoals *Iceberg*. Dat is een stuk polystyreen dat ik ergens had gevonden, op zeeewater. Voor die foto

ben ik vaak terugggegaan naar die plek om de juiste combinatie van windkracht, stroming en licht te krijgen. Het is een constant proces van gecontroleerd loslaten. Als ik te veel probeer te controleren, komt het niet over. Ik test mijn foto's regelmatig bij vrienden en het beeld roept lang niet altijd de gewenste reactie op. Dan heb ik bijvoorbeeld het verkeerde materiaal gebruikt.'

Drie foto's sprongen er voor mij uit: *Cascade* en *Jetée* uit de serie *Les Amants* en *Combat* uit je laatste serie *Haven Her Body Was*. Kun je dat verklaren?

'Het is grappig dat je die er uit pikt. Mijn foto's schenken met een nieuw decor een dubbelleven

aan het landschap waarop ik het projecteer. De foto's die jij noemt, zijn gemaakt met verschillende technieken. De eerste is de 'afdeling gevonden voorwerpen'. Materiaal dat ik ergens vind en gebruik. *Combat* is daar een voorbeeld van. Het beeld is vooral raar en het lijkt in eerste instantie niet op een sculptuur. Het lijkt juist heel functioneel. Het is zo mooi dat het bijna een gebedshuis is, een tempel. Het is ondefinieerbaar. Je kijkt er steeds naar om het te kunnen begrijpen. *Jetée* is een voorbeeld van een installatie waarbij ik een beeld op doek gebruik om het perspectief te verlengen. Uit de reactie van mensen maak ik op dat *Jetée* herinneringen oproept uit hun jeugd. Een plek waar je je kon verstoppen, waar

dingen gebeuren die buiten de volwassen wereld liggen. *Cascade* is een foto van een installatie, zonder projecties of sculpturen. In dit geval een ontmoeting tussen natuur en cultuur.'

Momenteel is Noémie Goudal bezig met nieuwe foto's op basis van een bezoek aan Düsseldorf en omgeving. Wie haar werk wil zien, kan onder meer tot 9 juni naar het Cultuurcentrum Scharpvoord in het kader van het Fotofestival Knokke-Heist, en van 17 mei tot 16 juni naar de Prix HSBC pour la Photographie in Galerie Seine 51 in Parijs. Of surf naar: www.noemiegoudal.com. •